

בכזית⁽⁵⁹⁵⁾.

אמר ליה אביי לרב יוסף: איך יתכן לפרש דברי רב על שמונה שרצים בחייהן, והא רב **אמתניתין קאי**, רב אמר את דינו על המשנה⁽⁵⁹⁶⁾, **והרי מתניתין, "כל השרצים" קתני, ואפילו במיתתן**. משמע שרב אמר ששיעור שרצים הוא בכזית אפילו על שרצים מתים?

אמר ליה רב יוסף לאביי: **ההוא דיוקא דילך הוא!** דיוק זה יישאר אצלך, ואין לי עסק בו, **כי רב, שמעתא בעלמא קאמר**, רב אמר שמועה בפני עצמה, ולא אמר זאת כפירוש על המשנה.

שנינו לעיל, שרבי יוסי ברבי חנינא שנה ברייתא לפני רבי יוחנן, הדרשת ששיעור אכילת שרצים הוא בכעדשה, כשיעור טומאתן, ושיבח רבי יוחנן לדרשה זו.

ותמהינן: **וכי קלפיה רבי יוחנן?**

מיתבי, הגמרא מביאה משנה במסכת אהלות [פרק א משנה ז]: **האיברין**, אבר

אם כן, קשה דרשה על דרשה, הרי רב אמר ששיעורן בכזית, ומסתבר לומר כן, כי אין חולק עליו. ועוד, מפני שנאמר בתורה "אכילה" וסתם אכילה הוא בכזית. ואילו ברייתא זו דרשה שהשיעור ללקות על אכילתן הוא בכעדשה⁽⁵⁹³⁾?

ומתריצין: **אמר רב יוסף**⁽⁵⁹⁴⁾: **לא קשיא**, אין הדרשות סותרות! **כאן**, מה שדרשה הברייתא ששיעורן בכעדשה, מדובר **במיתתן**, בשמונה שרצים שמתו, ורק במיתתם מטמאים בשיעור קטן "כעדשה", כמו שאמרה התורה [שם] "וזה לכם הטמא בשרץ השורץ על הארץ: החולד והעכבר והצב למינהו. והאנקה והכח והלטאה והחומט והתנשמת. אלה הטמאים לכם בכל השרץ, כל הנוגע בהם במותם יטמא עד הערב". וכיון שהחשיבה התורה שיעור טומאתן בכעדשה, לכן גם שיעור אכילתן הוא בכעדשה,

ואילו, **כאן**, מה שאמר רב ששיעור אכילתן הוא בכזית, מדובר **בחייהן**, שאינם מטמאין. הלכך, שיעור אכילתן הוא בכזית, כשאר איסורי אכילה שבתורה ששיעורן הוא

595. כתבו התוס' [לקמן ד"ה רבא], הגמרא לא תירצה לחלק בין שמונת השרצים, ששיעור אכילתן כטומאתן בכעדשה, לבין שאר השרצים שאינם מטמאים, ועליהם אמר רב, ששיעורן בכזית,

כי פשיטא שרב מדבר בשמונה שרצים דוקא, כיון ששאר השרצים אינם שונים משאר איסורי התורה, ששיעורן אכילתן הוא בכזית.

596. התוס' מפרשים, שאביי סבר, שכשם שמאמר הראשון של רב [בסוגיא הקודמת] "לא

"כל הנוגע בהם יטמא", יכול בכלן? תלמוד לומר "כל אשר יפול מהם במותם יטמא". יכול במקצתן? תלמוד לומר "בהם". הא כיצד? עד שיגע במקצתו שהוא ככולו. ושיעורו חכמים בכעדשה, שכן חומט [אחד משמונת השרצים] תחילתו בכעדשה.

593. כתבו התוס': אין כאן קושיא מדברי רבי יוחנן על דברי רב, כי רב אינו צריך לסבור כרבי יוחנן. אלא סתירה בין שתי דרשות המסתברות.

594. גירסת השיטה מקובצת.